

Glasilo Prekmurških Slovencov. Cena na leto 20 K., na polleta 10 K., na štiri leta 5 K. Urednik i izdajatelj Klekl Jožef vp. pleb. Črensovec Prekmurje

NOVINE

Rokopisi se ne vrnejo. Oglasi (inserati) se sprejmejo. Cena za eden kvadratni centimeter 1.50 Ml. za enak, za večkrat poplat.

Naša bo zmaga.

Kršćanstvo bo zmagalo ar se premagati ne more. Kristus je pravo ka vrata peklena nje-gove cerkve ne premorejo. Ta obljuba je tisto orožje, štore nikdar ne sfali i štoremi se vstavljati nišče ne more. Čtomo v najnovejših poročilih, ka se poljski pušpeki zahvaljujejo rimskomi oči za dobroto, ka so po celom sveti dali moliti, naj divje bolševike, ki so že pred glavnim mestom, Varšavov, taborili, pobijejo. Na Velikomešo so potrli Polaki moč boljševikov. Tista Devojka, štora je v Bethlehemi klečala pred jaslami i molila novorojenoga Zveličitela, kak svojega sina, je dnes ne dale, ešče bliže k njemi. Moč njegova, moč večna i neskončna, se po njéni maternih rokáh razleva na svet, posebno na tiste, ki jo prosije pomoči. Z stradan, pomenjšam, po boji ščista vničen mali poljski narod zmaga veliko Rusijo. Moč kršćanstva je zmaga ta. Stari kršćanskih düh Kazimirov, Stanislavov, Hedvigov itd. se je zbuđo v késnih vnükah, više stóletno robstvo je zatro i oživela je rešena Polska na starom kršćanskom fundamenti. — V Austriji so volitve bile, v tistoj Austriji, v šteroj so kraljüvali socialnidemokratje i komunisti že edno leto, v tistoj Austriji, štora je zavetje davala vsakoj smeti, štora je veter z Vogrskoga ta odneso, da si reši svoje zamazano življenje. Austrija, domovina, zagovornica Kun Belov, Samueljov i drugih morilcov pa roparov je volila i zvolila je večino kršćansko mislečih poslancov. 82 poslanca kršćanske socialne stranke, sta dobila prostor državnoj biži, proti 66 socialnim demokratom. Kaj je dalo zmago kršćanskoj stranki?

Stari kršćanski nepremagljivi düh se je oživo v Austrijah i düh Leopoldov, Ferdinandov itd. i je zatro vlado tistih socialnih demokratov i boljševikov, ki ne poznajo nebeskoga kraljestvo, obečejo santo zemeljsko svojim pristášom, a dati pa toga ne morejo i neščejo. Ne morejo, ar brez vere ne blaženstva, neščejo ar brez vere nemajo moči iskati zvün sebo drugim pomoč. Sami voditelje njihovi postanejo milijonerje, delavci pa ostanejo robi grehov i siromaštva.

Na Talijanskom vre vse. Komunizem se širi, den za dnevom se strelaje po vucicah komunisti i vojaka i pričoküvati je vojaško diktatura, ar se podivjani ljudje že celo kraljevsko imanje poropali. Pa konec vsega ka bo? Očišćenje i vstanenje po dnévah trpljenja, düh Ambrozijov, Leonov, Gregorov, Karolov se ožive i premaga veri sovražen boljševizem. Bomo vidili.

Prinas v Jugoslaviji mislite nači bo? Pot Gospodova je ednaka. Vojska da samo zmago. Pripravljajmo se na vojsko, na preganjanje, to pride i mora priti i ž njov na ednoj poti hodi tüdi zmage kršćanstva. Boj, trpljenje, štore zdaj mamó, je volilni boj i ž njim združeni špoti ogrizavanje, sumničenje, krivice vsmehanje, preganjanje. Te boj če prestanemo z močnov dühov, če se ne damo zapelati po Judašovom groši, po Herodešovej pečenki, po Luciferovej pijaci, te tüdi v Jugoslaviji Kristus pride na prvo mesto. Če pa raj mamó svoj žep i blek kak svojo i svoje dece dühó, te se damo zapelati i svoj votum damo „prekmurskoj kmetijskoj stranki“ ali drugim proti verskim strankam i ravnali do nam orsag i nas ljudje, ki Kristuša, večno pravice ne samo ne

poznajo nego sovražijo. I te navuk Jezusov pride iz šol, zakon zgubi svojo svetost, vera svojo svetlobo, dühé svojo moč — pride na nas kak je prišlo na druge države morje nevol, kralji do nas z krivicov, napajali z strahom, oblačili z güljenjom . . . Istina, bo vstanenje z toga morja tüdi, düh Cirilov i Metodov, düh Maksimilijanov, Mohorov, Fortunatov bo zmagao, getovo, ali te že nas ne bo, detečas do mo-goče vnükov vnüki mogli pohajati tužno pot kalvarije . . . Ki to vošči sebi i svojim, naj ki podpira ljudi, ki nemajo vere, naj voli proti kršćanske poslance, mi trdni vu veri ostanemo tüdi trdni pri našoj kršćanskoj kmečkoj svezi. Kristus je naš vojvoda, vsi za njim, ki ste njegovi.

Prošnja v Ameriko.

V Velkoj Polani šćemo novo faro gorpostaviti, k šteroj de slišila Velka Polana, Mala Polana i Brezovica. K Vam se obračamo, rodjaki z teh občin, ki v Ameriki drage dollare služite, darüjte nam na našo novo farno cerkev vsi treh dnévov zaslüžek! Domači jdo za Vas i mesto Vas tüdi delali i vozili kamen za cerkev. Šteri iz med Vas se kda domo povrnéjo v svojo staro domovino, tü najdejo svojo farno cerkev, vu šteroj do dičili Boga i lahko do meli to veséle vest, ka so oni s svojim trüdom tüdi pomogli to božo hižo postaviti. Peneze pošlite do konca februara 1921. leta. Sakovič Jožef, törniški plebanoš.

Mi želemo autonomijo.

„Prekmurska kmetijska stranka“, kak njeno glasilo „Prekmurški Glasnik“, naglašča, je odločno proti autonomiji, naša krščanska „kmečka zveza“ je pa odločno za autonomijo. Pod Vogrskov vladov smojo zahtevali i zahtevamo jo tudi zdaj. Ne moremo cepiti našega maloga slovenskoga naroda, želemo zato autonomijo v Sloveniji, v slovenskom orsagi. Lače, štere se zmerijo na brate prek Müre, nedo nam pasale, morejo se zli podrezati, ali doštükati, kak pač zahtevajo potrebčine naše v Prekmurji. Pravice, štere dobi Slovenija, se moro obrniti na posebne potrebčine naše. Na priliko, ar de dovoljeno v celoj Sloveniji rabiti (nucati) pri vseh uradah (hivatal) slovenski jezik, zahtevamo ravno te pravice za našo prekmurščino tudi. To je tudi slovenski jezik. Zahtevamo toti, najse vti kniževna slovenščina, namen nam je, da se naša prekmurščina vtopi v pismeno slovenščino. A da pa za to se desetletja potreba, zato naj vživa naš jezik svoje pravice, dokeč ne pride na stopnjo časti, ka de pismeni jezik i si roko da zdajšnjemni kniževnomi slovenskomi jeziki. Mi nesmemo pozabiti, ka mam brate prek meje, štere sami merimo, če zavrhemo svojo prekmurščino. Naše žole majo autonomijo versko tak za katoličance kak evangeličance, zahtevamo gospodarsko autonomijo, ka nedo, kak dozda naše pridelke, naše meso fal izvažali od nas i drago odavali sebi na hasek nam na kvar razai špekulantje v tiste države, štere so poleg naših mej, ka naši domači ljudje pride do službe v Prekmurji itd. Vse to i spodobno zahtevamo, ne da bi šteli slabiti edinstvo države. Želemo Švico, želemo Ameriko na krščanskom fundamenti z najmočnejšov to je krščanskov strankov „kmečkov zvezov za Prekmurje“. Ne pozabite Prekmurci, vaša rešitev je samo pri vaših domačih ljudeh, pri tistih ljudeh, ki majo vero. „Vsi v kmečko zvezo za Prekmurje“!

Apoštol prekmurških Slovincov.

Pod tem naslovom trdi od mene nekak v „Prekmurškem Lažniku“, ka sem delao i delam i bom proti Slovincem. Na to trditev ne odgovorim, ki sem celo življenje posveto i smrtne nevarnosti prestao za svoje ljudstvo. Pred tem ljudstvom se mi ne trebe zagovarjati. „Lažnikov“ dopisnik se zazava na mojo izjavo štero sem dao v „Muraszombat és Vidéke“, listi, šteroga lista steber je bio tisti Talánji, ki je zdaj „Glasnika“, tisti

Talánji, ki je preganjao v imenüvanom listi vse pravice Slovincov kak veliki Madjar, zdaj pa preganja v Glasniku poleg Madjarov tudi prave domače Slovence kak veliki Jugoslovani. Odgovorim, ka vse, ka sem v „Muraszombat és Vidéke“ listi pisao, je istina i tisto dnesden tak podpisem, kak te. Nikdar sem nej odobravao, ne odobravam i ne bom odobravao Jurisicove zasedbe, od te je guč v tistih reudah. Ne pravim, ka Jurisic ne bi meo dobroga namena, a cela njegova zasedba je bila nespametna, ne dovoljena i škodljiva. Niti višša vojaška ali civilna oblast njemi je to ne odrédila, niti ga naše slovensko ljudstvo ne zvalo na pomoč, nego kak nam je madjarska Berinkeiova vlada naznanila, par Vogrov ga je zvalo notri proti Slovincem, ar so mislili, ka je tei oropajo i konec cele zasedbe je bio par nedužno morjenoga mladoga življenja i ešče vekse preganje vsega ka je slovenskoga bilo. Človek ki ljubi pravico i ma rabsodbo, ne more te zasedbe odobravati. Kak jo je Talánji odobravao, se lahko žte iz „Muraszombat és Vidéke“ šteri list je niti božega krsta ne püsto na Jugoslovánah: Moj Bog kama more pripelati zaslepejenost i sovraštvost! Kak grdo orožje si jemlje to v roket! Trdim še dnes, ka sem lani napisao, da Kukaniča ešče dnesden nepoznam, da sem Korošca približno pred trestimi leti ednok vido, poznati zato nesem ga mogo lani, pa tudi nesem ga spoznao, kda sem ga potistom ovárao, zveze ž njim nesem meo, premali človek sem bio zato — a na največšo čast bi mi bilo, če bi zvezo mogo ž njim meti, z Sevrom, ki je z Jurisicom prišo prek, nesam gučao, nega vido, niti ne znao, ka za človeka je bilo, komaj letos sem zvedo od dolnjelendavskoga šupana, da je on tisto bio. Istina je, da sem slovensko zastavo pred 23 leti sam dao dol i vzeti, ar sem ne držao vnoge vnemirajoče zastave za sredstvo, štero bi primoglo k prerobenji našega ljudstva, nego nesebično delo za to na fundamenti pravice i ljubezni, kak sem jaz vsikdar stao. Človeka, koga ste na smrt iskali zavoljo njegove ljubezni do slovenskoga ljudstva, potvarjati z sovraštvom do toga naroda, od njega trditi, kak krivico tisto, ka je pravičnoga i spametnoga včino, je tak velika zablodenost naših političnih sovražnikov, ka je jaz samo globoko porušivati morem. V blato namakati pero i metati to na pravico je tak nizko delo, ka kaj takšega samo tisti morejo včiniti, ki nemajo dušnevesti. Klekl Josef, vp pleb.

Podpirajte Novine!

Šerüгова „domača stranka.“

Plakati naznanjajo ka g. Šerüga pisarniški čestnik na komisarijati, bivši pisateo boljševiskih Novin, nameni novo, ščista prekmursko stranko nastaviti, ar „prekmurska kmetijska stranka“, kak je dozda bilo, vmira: Naj naše ljudstvo napelajo na en motvoz i je z tem pridrgnejo socialnim demokratom, komunistom i drugim protiverskim strankam, so te motvoz naznali z temi lepimi rečmi: domačim ljudem dati v roke oblast, prišleki naj ido.

Mi proti peršoni g. Šerügonikaj nemamo, a obsodimo njegovo politiko, ar je proti najdragšemi kinči, nas Prekmurcov, proti veri, ar se ona združuje v vsakov strankov, naj samo pobije našo krščansko stranko.

G. Šerüga je samo lani stopo v javnost, prle smo ga nej poznali. Ednok pera ne namočo, da bi brano svoje ljudstvo, samo te se zgloso, kda je pitanje bilo od naše autonomije pod socialdemokratičnov Károlyijovov vladov. Mi smo njegovo ponüdbu dragevolje sprejeli haska z nje drugo nej meli kak, 1) ka smo z svojega žepa mogli plačati foringo našoj peštinskoj deputaciji, štero je On vodo, 2) ka kda so našo prošeno automijo do krvavoga preganjali v Prekmurji, se on niti z malim prstom ne geno, da bi zagovoro pravice ljudstva i njegove branite, 3) da je za časa boljševiskov on bio, kak je sam Tkalec priznao, najbrši širiteo boljševiskih navukov po Novinah.

V službo je sprejet na komisarijat od dr. Lanjšiča, ar ga je naša krščanska stranka ne štela od krüha spraviti, pa so nam večkrat v oči vrgli naši pristaši, i hvala za to vse je bila, ka je očitno pred protestanti i katoličani našoj kmečkoj zvezi protigučao i povdarjao, da je Klekl preveč krščanski. On je, sam ne taji, socialni demokrat nagnjen na komunizem, štere krive navuke je z Štajara k nam prineso. Nje-

gova domača krščanska hiža, njegove dobre krščanske matere vzgoja je brez sledov v njegovi politiki. Prekmursko politiko šče voditi brez fundamenta prekmurske duše, brez vere — to je najnesramnejša žalitev za nas. Pozna naše krščanske kmečke zveze geslo: *Prekmurje Prekmurcom*, pozna naše zahteve, da želemo autonomne pravice svojemu ljudstvu i svojemu kraju, zakaj pa te ne pristopi k nam? Zato ne, ar mi *stojimo na fundamenti vere, on pa kak socialndemokrat po programi svoje stranke toga fundamenta ne more sprejeti.*

Ka je njegov namen z tov strankov? Razbiti našo krščansko, podpirati liberalno, socialdemokratsko-kommunistično st. i *toga mišljenja* Prekmurcom dati v roke ravnanje Prekmurja. Te nedo Kranjci, nego Oni ravnali naš kraj, Šeruga, Kološša, Pusztai, Talánji, Gaber i kompanija Ka od nikec tečas Tkalec tudi pride, je stalno. I te napravijo tisto roparstvo nad Prekmurjom sami domači, štero so prle napravali tei z Madjarskomi boljševiki združeno.

Ka je naša krščanska kmečka zveza ne zadovoljna z zdajšnjim ravnanjem Prekmurja, vsaki zna, ki šte Novine. Ka smo protestirali proti tomi, ka bi od zadnjega pismonošca do komisara vse tije bilo, naši ljudje bi se pa zapostavali, smo se britko tožili i zahtevali, naj se naši domači, ki so li zmožni, v službo v zemejo, što bi mogo tajiti. Keliko borb smo meli pri učitelaj itd. i smo če ne vse, vendar dosta dosegnoli. Deželne vlade odgovor dnes tleden v Novinah objavljen posvedoči, da je naša stranka dosegnola, ka se je prosta trgovinca živine odprla. Vsikdar smo delali, nej ljudstvu pomagamo i pri tom deli nikdar ne dobili g. Šerugo pomoč samo zato, ar smo krščanskoga mišljenja. I zdaj naenkrat pride te clovek i vzeme čugle celoga Prekmurja v roke: hej, bistarej, po mojoj poti vozite! Mislite, ka de to globoko

verno i razumno ljudstvo šlo za vami? — Nikdar ne.

Naša kmečka zveza *žele vse, ka vi želite, žele pa ešče tisto, česa se vi bojite, žele, zahteva branitev vere.* Mi ne privolimo, kak vaša stranka zahteva, g. Šeruga, da bi krščanski navuk prišo iz šole, da bi se zakon dao razpisati, da bi *ljudstvo moglo pope gordržati*, vi bi pa sedeli po farofaj i molli arendaše na njihovih imanjaj.

Šerugova „domača stranka“ je tak ne krščanska stranka, nego popolnoma protikrščanska, štere namen je na vlado prinesti kommuniste i je sestra vmirajoče „prekmurske kmetijske stranke“. Niti Šerugove „domače stranke“, niti liberalne „prekmurske kmetijske stranke“ mi Prekmurci ne poznamo i ne moremo poznati.

Mi Prekmurci kak Medjmurci želemo autonomne pravice dosegnoli z našov krščanskov strankov, ne pa ločeno od nje. Toj stranki je ime prinas *kmečka zveza za Prekmurje*. Ta, jedino ta stoji na krščanskem fundamenti, ne dajte se zapelati od Šeruge „domače“ niti od „Prekmurske kmetijske stranke“, obe sta proti veri.

Odprto pismo

Prekmurskomi Glasniki in vsem, šteri so pred njim, in okoli njega.

Gospoda! Začeli ste me napadati v Vašem listi celo na note. Vajen sem napadov, napadali so me že od moje mladosti razni nemški in madžarski listi, napadali me tak dugo, da so me spravili pod vislice, pomagalo njim ne nikaj ideje, za štere sem delo i za štere sem trpo od mladih dni so zmagale i jaz sem dobo konči nekaj zadoščenja. Na Vaše nestvarne napade Vam ščem stvarno odgovoriti, čeravno bi mi ešče preostala druga pot, pot težbe. Pa da znam, da bi potem zadeo nedužnega, slamnatoga moža, šteri je na pisanji Vašega lista nedužen, neščem nedužnih ljudi, šteri so društvi svoje ime posodili, preganjati.

V zadnjoj številki Vašega lista se me napada zavolo županskih tečajov, kje da sem brš agitirao za Slovensko Ljudsko, Stranko, pa se grozi nešterim županom celo s tem, da ni eden ne bo župan, šteri bo z menov držao. Agitacija se je ravno od Vaše

strani na teh tečajih razvijala, so ravno voditelje Vaše stranke vino županom küpili, to ste pozabili zapisati. Pozabili ste tudi zapisati, da se župani celo nikaj ne radüjejo z županskov častjov, pa bi se je vsaki rad odkrižao i to zavolo toga, ar majo po občinah vedno več posla, a večina del pa jim je bila popolnoma nepoznana. Da se je vlada zdaj še komaj odločila napraviti županski tečaj, je pač nej krivda stranke, štere pristaš sem, pač pa je krivo to, da se je komaj rešila po raznih oblastih ta zadeva, ka je pa županom bilo tudi najbolje prav, ar v zdajšnjem jesenskom vremeni so najmenje zamüdili, dokeč po leti majo drugo delo na polji.

Napadnoli ste me tudi zavolo nekčega incidenta, šteroga so beltinski kaplan, g. Deli meli v Lendavi. Povem Vam, da tistokrat nisem bio niti v gostilni, ar sem že prle odišo z gostilne. Vaši ljudje bi me pač gvüšno radi poleg vidili, da bi potem lahko opet za hrbtom pisali na vse strani samo grdo potvarjanje.

Glilh tak je s cukrom gospodarske zadruga v Lendavi, pri odaji šteroga jaz niti poleg nisem bio, pa od tiste zaplembe bo gospodarska zadruga zadnje reč povedala. Samo ka ne bode najbrž nešterim gospodom vseeno.

Čüdim se samo, da še ne pišete, da sem že küpil celi Esterhazijov grünt. Po vaših računoj bi že mogo meti telko penez. Če bode si vsaki tak malo premoženja vküp spravo v Prekmurji kak jaz, bodo Prekmurci lahko veseli z vsemi, šteri so sem prišli. Samo ka nešterni gospodje ščejo priti pred drugi prag smeti iskat, čigilh ga pred svojov hišov majo telko, da bodo skoro prek kapali.

Jaz sem si zmirom šče mislo, ka pri društvi, štero vö davle Prekmurski Glasnik je nekaj ljudi, šteri še nekaj na poštenje držijo, pa bom nazadnej že začeo nad tem dvojiti. Za gospodarsko delo, za to, da bi Prekmurje nekaj dobilo v gospodarskom pogledi, za to pa nema nikšega časa.

Neščem naštevati, kaj sem jaz z organizacijami, štere sem ustanovo, pa sküпно z „kmečkov zvezov za Prekmurje“ dozday dosegnoli za ljudstvo, to večina ljudi že itak pozna, a drugi, šteri so si za svojo življensko nalogo vzeli, blatiti vsakoga cloveka, šteri naravnost ž njimi ne vleče, pa za pametne reči itak nemajo razuma. Vörte mi, či mate za istino dobro volo, delati za Prekmurje, gespodje, dela je dosta, jako dosta, a za razdirati pa so že tudi takši, ki majo svojo stanüvanje prek granice a tu svoje familije, tisti že majo skrb, kak bi zrüšili delo, štero tu včinimo. Na takša pota, zahrbtnih potvarjanj, hujskanja žandarmerije i oblasti proti ed-

nomi človeki, štiri dela, na takša pota Vam gospoda pač nikdar ne bom sledio. Na vso blato, štero bodete še i nadale metali na mene v Vašem Glasniku i v dobro skritih tožbah bom Vam še nadale dao odgovor — z delom, skupno z ljudstvom za ljudstvo!

BOŽIDAR SEVER.

Uradni list z dne 14/10. 1920. st. 118. objavlja glede naklonitev (vojaških podpor) sledeče:

Št. III. 9303/20.

Naklonitve ustavljene.

Ministrstvo za finance je odredilo z odlokom Dr. br. 90068 z dne 9/7. 1920, da je ustaviti izplačilo naklonitev po zakonu z dne 28/3. 1918, drž. zak. št. 119.

Ker dopoča nova uredba o začasni pomoči invalidom, vdavam in sirotam, ki izide v kratkem, državno pomoč (pokojnino, preskrbo) tudi nekaterim osebam, ki po dosedanem zakonu nisu imele te pravice, naj vložke pri pristojnem občinskem uradu prošnjo za odmero pokojnine vse one osebe, ki jim bo sedaj ustavljena naklonitev in ki mislijo, da imajo pravico do državne preskrbe. Naklonitve, izplačane izza dne 1. junija 1920, se odtegnejo ob odnevi in izplačevanju novih preskrbnim.

Občinski uradi naj pošljejo zbrane prošnje poverjeništvu za socialno skrbstvo deželne vlade za Slovenijo (invalidski oddelek v Ljubljani).

Istotčasno je sporočilo ministrstvo za finance, da se na podlagi odloka Dr. br. 69.742 tega ministrstva ukinejo podpore za družine mobiliziranih in ujetih vojakov po zakonu z dne 27/7. 1917, drž. zak. št. 313. Družine onih vojnih ujetnikov, ki se še niso vrnil, naj istotako vložke prošnje za odmero in nakaz preskrbnine.

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1920. Deželna vlada za Slovenijo. Poverjeništvu za socialno skrbstvo.

Poverjenik, Dr. Ravnihar s. r.

— To veliko pomeni, ka vsi, kim ide podpora, jo dobijo naj samo se pri župani zglasijo, zbrisane nese podpore, samo po drugoj poti se dobijo kak dozdaj.

Glasi.

Sobota. Ar je „prekmurska kmetijska stranka“ (na Goričkom njoj pravijo „smetijska“, pa ne vemo zakaj) prišla na smartno postelo, so v velikih skrbeh gospodje liberalci, kak bi rešili svojo protiversko stranko. Kandidat Škraban kak Martjánčarje gučijo, zato

more biti kóvet, ar ovak do ga domači mogli hraniti, če de pa poslanec, te de se sam. Demokratje ga ščejo zdaj na svojo demokratsko stranko pridobiti. — Šeruga pa dela novo prekmursko stranko z strašnim obetajom, kak je pač navada tistim, ki se socialni demokratje i boljševiki — i proti popom, kak té stranke recept predpiše. Mi naše krščanske stranke „kmečke zveze za Prekmurje“ pristatše s smehom gledamo te napinjanje, a najbolje me se pa te smejali, gda se to napinjanje v ničest razpoči. — Letake (spise) namenijo v takšoj vnožini naši sovražniki po vesnicah razširiti, ka prej niti sunca nemo vidli od njih. Mi čakamo té letake, za podežiganje do dobri.

Na znanje kotrigam „kmetijskoga društva.“ Štera kotriga šče meti galic, i keliko ga šče meti naj do 10. Novembra naznani g. Bedrnjak Ivani predsedniki v Trnje. Cena galica je določena 24 K. A po toj ceni jo samo tisti dobijo, ki na leto 1921. naprej plačajo za „Kmetovalca“ naročnino, to je 20 K, ar se je naročnina podignola od 16 na 20 K. — Galic se tudi naprej plača.

Pogajanje z Italijov se je odložilo. Talijanom se ne rača pogajanje.

Župan v Korki na Irskom, koga so Angleži zaprli, je štrajko z postom i 65 dni je ne jo, zdaj je od glada vmro.

Švicarski zvezni svet izdal je sledeči komunike: „Zvezni svet pooblašča federalno veterinarsko načelništvo da izdaja posamezna dovoljenja za uvoz svežega mesa. Zainteresovani se pozivljajo, da vpošljejo prošnje federalnemu veterinarskemu načelništvu v Bernu katerih naj se popolnoma natančno označi možina, železniška carinarnica za uvoz v Švico in kraj namembe.“

Novi vozni red na železnici D. Lendava—Čakovec. Od 1-ga nov. dva vlaka vozita vsaki den na toj železnici. Z Lendave ide vlak zajtra ob 1 vōri i 27 minutah, i zadvečara ob 2 vōri i 43 minutah. V Lendavo pride ob 11 vōri 50 minutah, in večer ob 10 vōri 15 minutah.

Madjarska je dobila zapoved, da do 18. novembra mora potrditi mirovno pogodbo.

Za Goričansko Prekmurje se je ustanovila zveza županov v Križovcih. Vsakše tri mesece bode se velki gyülejš vseh županov iz Goričkoga obdržavo. Prvi bode v četrtek 16. decembra toga leta v Križovcih. Zveza županov je kak prvo zahtevala, da se zveže gornjo Prekmurje z dolnjim, da bodo mogli goričanci marho i drugo zvažati, pa da naj vlada pošle za siromaške lūdi, ki nemajo dosta svojega grūnta, melo in zrnje za živež. — Mi pozdravljamo novo zvezo, štera je v hasek evangeličanskoga in katoličanskoga goričkoga ljudstva se vstanovila.

Podpirajte Novine!

Županski tečaji so bili v Prekmurji v časi od 18. do 27. oktobra v Dolnji Lendavi, Murški Soboti in v Križovcih. Obiskavalo jih je 155 županov in več aspirantov za občinske tajnike.

Tobak pride v Prekmurje ešče te teden. Je že potrebno.

Vinska porcija se je za letošnji pov po prizadevanji naše kmečke zveze za Prekmurje in zveza županov odpustila. Vinska porcija za leto 1918. in 1919. pa bode se še mogla platiti.

Sluke

za legitimacije izvršuju se v 10 minutah pri Elekci Schrantz v D. Lendavi (prek od cerkvi.)

Kmečka zveza je prošajo poslala na g. c. komisara in na ravnateljstvo finančne oblasti naj se ne terjata tista poleta od siromakov, štore ešče ojeterjajo. Siromaki naznajoči povečanje poleta, so prle dali žgati kak je dovoljeno prosto žganje. To je tem bole potrebno, ar kda je naš list po uradnom listi prineso glas, ka bo prosto žganje, so v večih mestih finansi od toga nikaj ne znali ali ne steli znati, eden se je celo izrašo, ka de pope gorglaso, ar ljudstvo puntaje. G. civ. komisar podpira našo prošajo.

Naj se naša marha ležej oča, je kmečka zveza oprosila g. civ. komisara ka razglasi v Sloveniji i na Horvackom naša senja. Zapisnik že da sklenjavati od naših senj g. civ. komisar, da ga potem pošlje na vse kraje razno.

Zdrava pamet naših kmetov. Gospod boljševičkoga mišljenja je šteo na svojo stran dobiti našega kmeta. Etak sta si razgovarjala.

Verjete vi v kügi?

— Verjem, ka je beteg, šteroj küga pravimo.

Ka pa v kakšoj čarnoj ženski, štera kak küga hodi okoli?

— Takših fabul jaz ne verjem.

— Verjete vi v compri? —

Ne, ar se po noči nindri ne klantivam pijan. V compri samo tisti verjejo, ki se fest naločejo, v grabo spadnejo i te na compričice porinejo svojo krivico, ka so njim praj napravile.

— Verjete vi v Kristuša, ka je Bog bio?

Kak pa ka verjem.

Pa nemate prav. Takših Kristušov kak on, kelike je bilo na pojšči, ki so ešče več trpeli kak On!

— Če so p to tudi Kristušje bili, zakaj so pa glad trpeli, zakaj so si ne povnožili krüha, kak je Kristuš včino, kda je z petimi kolači i dvema ribama pet jezero ljudi nahrano. Pa če so to Kristušje bili, zakaj so ne stanoli od mrtvih kak On i šli k svojim domačim, šteri so je tak željno čakali i je ešče čakajo?

Boljševik si je več kaj ne znao, naš kmet pa zmagoslavno šo od njega v kraj i pri ednoj drugoj priliki samo teliko pravo: toga boljševika niti v štalo ne püstim.

Moravci. Naša evangeličanska šola je prošnje vložila na šolski sosvet, naj se deca tri vöre na tveden vči tudi vogrski, kak pravde dovoli i se vči poleg pismene slovenščine tudi prekmurščina. Šolski sosvet kak čujemo je prošnji nagodo.

Vučiteljske plače. Civ. komisarjat je naznanje dao vsem g. učitelom, da od šolskih stolcov ne smejo nikše plače več zahtevati od tistoga časa, kak so v slovensko službo stopili. Kantorsko so dužni farniki samo

plačati. G. Vučitelje vlečejo naine 30, 40 jezero koron plače na leto, z štore pošteno lahko živejo. Namen te velike plače je, naj živejo učitelje samo svojemi pozvanji, naj posebno ti v Prekmurji vse moči napnejo, da se državna misel vtrdi da iz njihove deee zraste trden jugoslovenski odvetek. — A da pa to plačo da krščansko misleče ljudstvo večinoma, ar toga je največ, samoobsebi je razumljivo, da se deca toga krščansko misleča ljudstva mora včiti i vzgajati v krščanskora duhi; i da to plačo dava i bo davalo tisto naše ljudstvo, štore je vnoga desetletja gordržalo i še bo svoje verske šole, je dužnost skrbeti višioj šolskoj oblasti i učitelstvi, naj to verno ljudstvo ne trpi krivice pri svojih verskih šolah nego naj se stare pravice z novimi postavami lepo poglihajo. Jako dobro bi bilo v té namen opitati cerkveno oblast katoličansko i evangeličansko.

Cankova. 24. okt. po velikoj božoj službi so meli shod pristaše proti verske „prekmurske kmetijske stranke“. Govorila sta dva, g. Kočar, župan z Skakovec i g. Koder, kraljevski notarš z Sobote. Preporočala sta protiversko liberalno politiko, a ljudstvo njima je proti gučalo i niednoga pristaša nesta mogla dobiti. Naša krščanska stranka močno stoji. Jako špajno so se glasile g. Kočara reči, gda je povdarjao: „popov nemo plačüvali, šol i farofov nemo gordržali.“ Ljudje so se lušno smejali i na glas eden drugomi pravili: „perse ka on nešče popov plačati i farofov gordržati.“ da svoje bogastvo ma popom i farofom zahvaliti. Pa ne pozna lejko on cankovskih popovskih travnikov?“ Ljudstvo prinas tak guči, ka zato žele on, naj se delijo popovski grünti, ar se on tudi vüpa nikaj dobiti. — Zaistino ne bi mislili, ka t Borovnjaka, duhovnika i velikoga Slovencea rod bi odatopo od njegove stare krščanske poti v politiki. —

Kočija (Bagerli) liberalnih korteš. Prekmurska kmetska stranka v M. Soboti, ta sestra liberalne i samostojne stranke, kak smo slišali, je že večkrat v Sobočkon Gradi čukala. V nedelo dne 24. t. l. je pa prišla na svetlo, pred Dobrajovo gostilno svojim govornikom i zmeštrijov. Kakši deset stopajov pred pripravlenim stolom so postavili kočijo na licitacio, da ksebi privabijo z najbližnjega nedelnoga shajališča nikaj ljudi, Tak so te govorniki začnoli svoj zapelivi poseo, Pater Hilar Gabor, živinozdravnik Zavrnik, Martjanskoga

Škrabana sin, ki seje prej predpar dnevi z nikšega sveta pokazo domo dva brata zapelaniva kmeta, šteriva ešče nebomo objavili. Govorili so vsi na kratko, ar na dugo ne šlo, ar daje šteri prišo do točke pope nej poslušati, i ne za kandidate dejvati, teje seli ljudstvo, kak Evangeličansko, tak Katholičansko začelo mrmrati in se obračati, govorniki pa henjati. Znamenje, da ljudstvo vstaja z bonijske pokvarjenosti i že zna, da brezi vere, i duhovnikov je nejmogoče pošteno življenje. Kočija je pa še zmérom stala neodana, štera je brš niti k odaji nej bila. Mi smo se iz cele komedie razni govornikov na debelo smijali, pa vsi iz srca veselili.

Grčki krao je mrtev. Pravijo, da so ga republikanci zağıtali. Naš regent Aleksander je tudi bio v Atenah na sprevodi.

Za most prek Müre do hrastje sekali v Rašicah na imanji grofa Zichyja. Komisija je že poglednola hrastje.

Narodni svetek, združeniye Jugoslovanov smo svetili v Prekmurji 29. okt.

Mir med Poljskov i Rusijov i med Rusijov i Ukrajinov je začasno sklenjen i odobran.

Mastin

primešaj krmi; vsaki tveden edno prgiščo, če se pa dava kak nadomestilo za krmo,

te 2 prgišči. 5 zavojčkov Mastina, prahü za krmljenje zdrave, debele živine, za stvorbo belic i mleka, zadostuje za 6 mesecov za vsako živinče. Dobo je največše premije v Londoni, Parizi, Rimi, Beči. Na jezere gospodarov ga hvali i znova küpije. Zahtevaj ga pri lekarnari (apotekar) ali pri trgovci, vsaki ga lahko prosto odäva. Ali pa piši lekarni Trnkoci v Ljubljani, Kranjsko, po 5 zavojčkov. Košta 30 K 50 fl. z poštninov.

Mršavost (krlavost)

srbeščico, kraste, lišaje, vnič pri človeki mast proti mršavosti. Brez dišeca i ne maže perila. 1 lonček za edno osebo s poštninov 12 K 50 fl. pri lekarni Trnkoci, Ljubljana.

Ivan Kokot

trgovina z mešanim blagom

(nasproti cerkve)

Dolnja Lendava.

Priporočam svojo veliko zalogo različnega tkaninskega blaga kakti:

Zefire, druke, šifon, kaper, sateno, belo platno, cajge za moške in ženske, štofe i. t. d.

V zalogi zmerom karbid kak tudi drugo špecerejsko blago.

V zalogi ličje, fini beli ameriški petrolej. Dobiva se zmanjšena sol vse po najnižjih dnevnih cenah.

Točna podvorba.

Zmerne cene.

Nasl. Marten Kalmann

Jožef Toplak

železna trgovina

v DOLNJOJ LENDAVI.

Priporočam:

Oblijalo za lančare,
Portland cement,
Vapno za male in za velike
Koks in bukvenovegetije za
kovače.

Nizke cene!

Franc Seržen, trževac v Ljutomeri pri cerkvi ma zmerom velike zbirne lepote i mečnega blaga za moške i ženske obleke, štere odava po najzmernejših cenah. Pri Serženih se dobi tudi vsevrste svile za mlinska sila (pajline) po najnižji ceni.

Tisk: E. Balkanji Dolnja Lendava.

Portland cement

i vapno se dobi pri Bratina Vekoslavi v Križavcih pri Ljutomeri (Lotmerki). Oda on tudi benzinmotor (peč) z mlatilnicov (gümlom) za 13,000 koron.

Ki ma kaj k odaji, ali kaj šče kupiti, naj glasi v NOVINAH.

Naročte si Novine.

Gospodarska Zadruga za Prekmurje, Mursko Polje i Slovenske gorice r. z. z. o. z.

odáva: razne tkanine za moške i ženske obleke, vseh vrst začimbe, črevlje, usnje (leder), deske (blanje), stavbeni les (za cimpranje), poljedelske stroje (mašine).

Küpüje: pšenico, žito, kukorico, hajdino, proso, oves, kože, pač vse kmečke pridelke. Posreduje (pomaga kupiti) pri kupili vekših poljedelskih strojov, kak parnih mlatilnic (mašin za mlatiti), motorov i. t. d.

Pravico kupüvati i odavati zadrugi majo samo kotrige. Nove kotrige (člani) se sprilmejo v zadržnoj pisarni v Gornjoj Radgoni i pri vseh podržnicah.

Glavna trgovina i pisarna v Gornjoj Radgoni.

Podržnice: Gornja Radgona, Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeri (Lotmerki), Beltinci.